

MIT FIZESSEK AZ ÚRNAK ?

Mit fizessek az Úrnak a sok jóért amit velem tett? (Zsolt 116.12) Ezen a kérdésen töprengett a zsoltáriró és egykor én is. Rájöttem, hogy a válasz több szempontból is problémás.

Először is Istennek nincs szüksége semmire. Ő független mindattól, amit adhatnék neki. „Hiszen enyém az erdő minden vadja, és ezernyi hegynek minden állata. Ismerem a hegyek minden madarát, enyém a mező minden vadja is.

ÁLDJAD LELKEM AZ URAT!

Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét!

2 Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!

3 Ő megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet, 4 megváltja életedet a sírtól, szeretettel és irgalommal koronáz meg.

5 Betölti javaival életedet, megújul ifjúságod, mint a sasé.

6 Minden elnyomottal igazságosan és törvényesen bánik az Úr.

7 Megismertette útjait Mózesrel, cselekedeteit Izráel fiaival.

8 Irgalmas és kegyelmes az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy.

9 Nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké.

10 Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk.

11 Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt.

12 Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.

13 Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz.

22 Áldjátok az Urat, ti, teremtményei, mindenütt, ahol uralkodik! Áldjad, lelkem, az Urat!

103. Zsoltár (RUF)

Ha éhezném, nem szólnék neked, mert enyém a világ és a mi betölti.” Zsoltár 50:10-12.

Másfelől, mindaz amit adhatok neki, azt előzőleg Ő adta nekem. „Mid van amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, miért dicsekszel, mintha nem kaptad volna?” 1Kor 4:7. Így hát semmim nincs, amit ne tőle kaptam volna. A lelkem is tőle van és akkor veszi vissza, amikor ő jónak látja. Amíg e sorokat írom arra gondolok, hogy Isten levegőjét szívom a tudómba. Azt is tőle kapom folyamatosan.

Akkor hát mit fizessek az Úrnak a sok jóért amit velem tett? – kérdezi a zsoltáros. És a következő mondatban egészen meglepő választ ad a saját felvetett kérdésre. „**A szabadulásért fölemelem a poharat, és az Úr nevét hirdetem.**” Zsoltár 116:13.

Mintha azt mondaná: Ó, tudom már mit fizessek az Úrnak, tudom hogyan hálálhatom meg a sok jót, amit velem tett. Isten az ő szeretete folytán egy áldásokkal teli, túlszorduló poharat tett elém. Elfogadom ezt a poharat, ki iszom a tartalmát és közben és azután is az Úr nevét hirdetem. **Ez lesz tehát az én Isten iránti hálám kifejezése.**

Isten legnagyobb öröme ha gyermekei elfogadják és használják mindazt az áldást, amit ő szerzett nekünk. Isten irántad való szeretetét akkor sérted meg leginkább, amikor elutasítod a neked szánt ajándékát. Hiszen ő nem megszerezni akar tőlünk valamit, nem megfosztani akar jó dolgoktól, hanem ellenkezőleg, adni akar. Azzal, amit ad, gazdagítani akar. Örömet és bővülködést szán a lelkednek és a tested szükségéről is gondoskodni akar. **Ha örömet akarsz okozni mennyei Atyádnak, fogadd el amit ő ad.**

Mit ad? Az ő legdrágább kincsét adta. „*Az ő tulajdon fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért oda adta. Hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt*

mindent?” Róma 8:32. Krisztus golgotai áldozatában a *szabadulás poharát* nyújtotta oda nekünk. Volt ott egy másik pohár is. A *kárhozat pohara*, amit azon a sötét éjszakán az Atya tett a Fiú elé. Azt a poharat az Isten Fia elfogadta és kiitta a keserű tartalmát. *Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette érettünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.*

A zsoltáros a Szentlélek segítségével felismeri ezt. Isten a szabadulás poharát tette elém. Nincs más dolgom, mint elfogadni. Igen, elfogadom amit tett értem. élni fogok a számomra kivívtat szabadulás minden áldásával és előnyével, mert ezzel okozok örömet az én Úramnak.

Ezen a ponton szoktunk mi megbotlani. Az elfogadással van gondunk, amikor túl büszkék illetve túl hitetlenek vagyunk.

Hallom, amint a Megváltó sírva veti népe szemére az elutasítás bűnét. „*Jeruzsálem, Jeruzsálem, ki megöled a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek. Hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, mint a kotlós a csibéit szárnyai alá, de nem akartátok!*” Lukács 13:34. Eget-földet megmozgatott az Isten értünk, hogy az ő ölelő szeretetébe fogadhasson, hogy boldoggá és teljessé tegye az életünket, de mi nem akarjuk? Nem fájhat semmi

folytatás a 3. oldalon

A TARTALOMBÓL

English section - page 8-9.

Youth Conference / Roger Williams

Hálaadónapi, Biblianapi írásaink

Ifjúsági találkozó New Yorkban

Gyülekezeti beszámoló: New York Detroit

Üdvözllet múltunkból - Bridgeport és Perth Amboy templomai

Ének a csodálatos kegyelemről

(USPS # 716-300)

POSTMASTER:
 Send address changes to:

Evangeliumi Hírnök
Subscription Manager
 12409 Devoe St. SOUTHGATE, MI 48195

*Periodicals Postage Paid at
 Wyandotte, MI and Additional Offices*
**Published monthly by
 the Hungarian Baptist Convention
 of North America, Inc.**
Editor / Szerkesztő:
REV. DR. A. GÉZA HERJECZKI
 1370 Michigan Blvd.,
 Lincoln Park, MI 48146
 Tel: (313) 382-3735
 herjeczki@yahoo.com

 Kéziratot, cikket, megjegyzéseiket
 a szerkesztő címére kérjük.

A szerkesztő bizottság tagjai:
**Püskök Dániel, Lukács János
 és Hooly Sándor**

 Our address on the internet:
<http://www.evangeliumihirnok.net>
 E-mail address: herjeczki@yahoo.com
SUBSCRIPTION / ELŐFIZETÉS

\$25.00 annually

 Send subscription and change of address to
 Előfizetést, címváltozást erre a címre kérjük:

BÉLA FÜR, Subscription Manager
 12409 Devoe St.
 Southgate, MI 48195
 Tel.: (734) 284-7107
 furbill@hotmail.com

***

Tiszteletbeli elnök / Honorary President
REV. SÁNDOR KULCSÁR
 11727 Breadfruit Ln.
 VENICE, FL 34292
 rev_skulcsar@yahoo.com
SZÖVETSÉGI TISZTSÉGVISELŐK
Elnök / President:
REV. DÁNIEL PÜSKÖK
 7379 Islington Ave.
 Woodbridge, ON, L4L 1W2, CAN
 pusokdaniel@yahoo.com

Alelnök / Vicepresident:
REV. JÁNOS LUKÁCS
 911 Dighton Ln
 Schaumburg, IL. 60173
 lukacs19.10@gmail.com

Titkár / General Secretary:
REV. SÁNDOR HOOLY
 1709 Moran
 Lincoln Park, MI 48146
 rev.hooly@gmail.com

Pénztáros / Treasurer:
JÓZSEF KOVÁCS
 13071 Orange St.
 SOUTHGATE, MI 48195
 joekovacs77@gmail.com

***

 Q Press Graphic Design Studio
 2124 Rose Villa Street, Pasadena, CA 91107
A SZERKESZTŐ ROVATA**FELHÍVÁS CÉLGYŰJTÉSRE**

Kedves Testvérek!

 A Missziós és Jótékonyági Bizottság javaslatát, miszerint a hálaadónapi céladományt a Venice-i *Nyitott Biblia Gyülekezet* támogatására szánjuk, a Szövetségi közgyűlése jóváhagyta.

E döntés alapján buzdítom a gyülekezetek testvériségét a hálaadó napi célgyűjtés megtartására.

"Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat. Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert a jókedvű adakozót szereti Isten. Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiáraszsa rátok, hogy mindennél mindenkor minden szükségességgel rendelkezetek, és bőségetekből jusson minden jó cselekedet-re." 2 Korinthus 9:6-8.

Testvéri szeretettel,

Lukács János MJB elnök

 Európában élő testvéreink jóval hamarabb tartják hálaadó napi ünnepélyeket, mint mi itt az új hazában. *Nemzeti ünnep* is nálunk a *Thanksgiving Day*. november negyedik csütörtökje. Gyülekezeteinkben általában megemlíjtük az 1621-es, első hálaadónapot, de ünneplésünk az otthonról hozott hagyományaink szerint történik. A szolgálatok szerkesztésének része a személyes biztonyságtétel is.

 Vajon miért hálás ezen a napon lapunk szerkesztője? Megemlítek néhány okot. Például azért, hogy az *Evangeliumi Hírnök* már a 115-dik évfolyamánál jár. Néhány évvel ezelőtt elkezdtem számolni a kiadványainkat, de nem fogom untatni olvasóinkat vele. Sok. Egy kis könyvtárnyi anyag. Benne többek között az *amerikai magyar baptista misszió történelme* – a kezdetektől a fénykorán, a nehéz időszakain át egészen a mai napig. Nem a történészek visszatekintő és elemző munkáit olvashatjuk ezeken az oldalakon, hanem a gyülekezeti beszámoló íróinak az események melegeiben fogalmazott híradásait. Hálás vagyok azért a 115 éve tartó baptista missziós életért, amiről folyamatosan számot adhatott lapunk.

 Hálás vagyok a *számtalan cikkíróért* - lelkipásztorokért és egyszerű, de tollat fogni bátor testvérekért.

 Hálás vagyok azért is, hogy *lapunk összeköti a gyülekezeteket*, és nem is

 csak az itt élőket, hanem a világ más részén munkálkodókat is. Örülök annak, hogy sokan olvassák otthoni szereteteink is a lapot, ahogy mi is a *Békehírnököt* és a *Szeretetet*.

 Hálás vagyok azért, hogy a lap előállításával kapcsolatos *kiadások nagy részét szövetségünk mindeddig biztosította*. Ugyanis az előfizetések során összegyűjtött pénz nem elég a kiadásához – a *Baráti Kör* adakozásait beleszámítva sem.

 Hálás vagyok az *előfizetőkért* – akiknek a száma lassan csökken. Idős testvéreink folyamatosan költenek át az örökkévalóságba... Az Interneten is elérhető a lapunk, s vannak olyanok, akik talán ezért nem újítják meg előfizetésüket – pedig az online olvasók is támogathatják a lapot. Az itt található szelvényrel, vagy anélkül is *beküldhetjük az elmaradt előfizetést, vagy otthoni rokonainknak, ismerőseinknek is megrendelhetjük a lapot*. Köszönöm, ha megteszitek!

Hálás vagyok, hogy harminc év után is végezhetem a szerkesztői munkát. Imádkozom egy fiatalabb szerkesztőért, hiszen ideje lenne már átadnom valakinek a stafétabotot. (szerk)

 Kérjük, fizessen elő az
 Evangeliumi Hírnökre!

 Előfizetés / megújítás
 Egy évre \$25.00
 Tengeren túlra \$30.00

 .....
 név / my name

 .....
 .....
 cím / my address

 Szeretné valaki más számára is
 előfizetni a lapot?
 Kérjük, töltsé ki akkor a következő
 részt is:

 .....
 név / name

 .....
 .....
 cím / address

 Mellékelek \$..... az előfizetésre
 A csekket "Gospel Messenger" névre
 állítsuk ki és e szelvényrel együtt
 küldjük el a lapkezelő testvér címére:

 Gospel Messenger / Béla Für,
 Subscription Manager,
 12409 Devoe St.
 SOUTHGATE, MI 48195

 Visit our Web site at www.evangeliumihirnok.net

MIT FIZESSEK AZ ÚRNAK ?

folytatás az 1. oldalról

ügy Istennek, mint amikor elutasítjuk az ő Fia által szerzett szabadulást. **Nem okozhatunk nagyobb örömet Istennek, mint amikor hálás szívvel fogadjuk az ő kimondhatatlan ajándékát.**

Máskor túl méltatlannak látjuk magunkat és ezért esik nehezünkre az elfogadás.

„Igen ám, de én túl bűnös vagyok. én nem vagyok méltó Isten szeretetére.” – efféléket mondva keressük a kibúvót. Ez részben igaz. Tudtommal, senki sem méltó Isten szeretetére. *Mindnyájan vétkeztünk és szűkölködünk Isten dicsősége nélkül.* Nem vagyunk méltók. Csakhogy Isten az ő ajándékát nem méltóság alapján kínálja, hanem merő szeretetből. Isten nem fizet senkinek semmit, mert ő nem tartozik senkinek. Ő ajándékot osztogat. A mi teljesítmény orientált világunkban megtanultuk, hogy mindent ki kell érdemelni, mindenért meg kell dolgozni. Ezt a szemléletet építettük be az Istennel való kapcsolatunk értelmezésébe is. Megérdemelném, ha többet olvasnám a bibliát, ha többet imádkoznék, ha többet adakoznék, stb. Erre mondja Pál apostol, hogy *kegyelemből van üdvösségünk hit által, nem cselekedetekből, hogy senki se dicsekedjen.* A mennyországban senki sem fog fel-alá szaladgálni az aranyutcákon azzal dicsekedve, hogy ő azért van itt mert kiérdemelte.

Ha meg akarod hálálni Isten irántad való szeretetét, fogadd el az ő legdrágább ajándékát, az Isten Bárányát, aki elvette a te bűneidet is... és ne felejtse el hirdetni az Úr nevéet bármerre jársz.

Lukács János

HÁLAADÁS

Ősz van. A kerti, a földeken való munkának már a vége felé járunk. Megvult a betakarítás, bár ebben az évben majdnem mindenből kevesebb termett, mint korábban. Az ember, előfordul, hogy még a hívő is, méltatlankodik, elégedetlenkedik, panaszodik. De a hívő emberhez nem illik a panaszkodás, hanem ahogy Pál apostol mondja, inkább a hálaadás (Efézus 5,3-4). A hálaadó, Isten dicséret élet kell, hogy jellemezze a hívő embert. Rengeteg ige buzdít bennünket a hálaadásra. En őt igét, illetve hálaokat szeretnék most felhozni.

1. Legyünk hálásak, hogy nekünk jó Istenünk van!

„*Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!*” (Zsoltárok 107,1: 118,1; 136,1)

Vajon melyik vallásban mondhatják el a hívők, hogy a mi Istenünk „jó, és örökké tart szeretete”? A muzulmánok azt kiáltják istenükről, hogy "hatalmas". A mi Istenünk is hatalmas, mindenható, de mi mégis azt kiáltjuk, hogy „jó, és örökké tart szeretete"! Ha több okunk nem is lenne a hálaadásra, már ez is elég. Ha valaki nem tud ezért hálát adni, az bizonyára még nem iszlelte meg, hogy milyen jóságos az Úr. (1Péter 2,3) Hát ösztönözzön minket megtérésre és hálaadásra az Istennek jósága és szeretete! (Róma 2,4)

2. Legyünk hálásak, hogy velünk volt a múltban!

„*Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről-nemzedékre.*” (Zsolt 90,1)

Vajon mi jut eszünkbe, ha a múltra gondolunk? Nehézségek, fájdalmak, kudarcok? Mózes, az Isten embere, mikor visszatekintett a vándoréletére, azt látta: „*Uram, te voltál!*”. Volt, amikor felhőben, volt, hogy tűzszlopban, hajlékunk is te voltál, sőt, éltető vizünk és eledelünk is te voltál, minden élet töled jött. Mi is lett volna velünk, ha te nem lettél volna? Több testvértől hallottam, akik idősebb korukban tértek meg, hogy visszatekintve látják, hogy velük volt az Úr már akkor is, mikor még bűnben éltek, és nem is gondoltak Istenre. Tegyük fel mi is a kérdést: ki tudja mi lett volna, ha nem lett volna velünk az Úr? (Zsolt 124,1) Nosztalgiazzunk, el-mélkedjünk sokat a hosszú őszi és téli esteken, hálaalkodjunk az Úrnak, és mondjuk ki: „*Uram te voltál, ott voltál, velem voltál, áldott légy Istenem!*”

3. Hála, hogy mindennapjainkban is gondviselőnk az Úr!

„*Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm. Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüdíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az Úr házában lakom egész életemben.*” (23. Zsoltár)

Ezt az igét nem is kell magyarázni, csak gyönyörködni benne, az Úrban és az ő gondviselésében. Hisz az Úr Jézus azért jött, hogy az övéi bőségben éljenek, testi és lelki értelemben. (János 10,10) Ma is valóság az, amit Dávid így fogalmaz meg: „*Gyermek voltam, meg is öregedtem, de nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz...*” (Zsoltárok 37,25) Ha valaki ezt nem élvezi mege-

légedéssel, az nem a Jó Pásztor hibája. Mert lehet, hogy nem élünk nagy luxusban, de mindent, amire az életben szükségünk van, azt megadja a Jó Pásztor. „*Valóban nagy nyereség a kegyesség meglegedéssel!*” (1Timóteus 6,6) Dicsérjük a jó pásztorunkat a mindennapi gondviselésünkért!

4. Hála, hogy biztosítva van számunkra a jövő!

„*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbenem! Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.*” (János 14,1-3)

Sokszor gondolkodtam már el azon, hogy jövök én ahhoz, hogy az örökkévalóságot az Úr Jézussal töltsöm? Pedig hiszem, sőt, tudom, hogy így lesz. Az Úr Jézus azt is megígérte, hogy: „*En örök életet adok nektek, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.*” (János 10,28) Ha az én kezemben lenne a jövőm, akkor biztosan elvesznék. De az ő kezében van! Spurgeon azt mondta, „a hívő embernek nincsen múltja, de van egy boldog jelene és egy dicső jövője!” Ez így van. De azt is elmondhatjuk, hogy a hívő embernek a múltja, a jelene és a jövője is az Úr kezében van! Hála neked Úr Jézus, hogy senki és semmi sem szakíthat el minket a te szeretetedtől! (Róma 8,39)

5. Jó hálát adni!

„*Milyen jó hálát adni az Úrnak, és zengeni neved dicséretét, ó Felséges!*” (Zsoltárok 92,2)

Ha nem várná el az Úr, hogy adjunk hálát és dicsérjük őt, akkor vajon nem is tennénk? Dehogynem! Akik szeretik az Urat, azok szívéből és szájából kitör a hálaadás és dicséret! „*Boldog nép az, amely tud neked ujjongani, amely orcád világosságában járhat, Uram!*” (Zsoltárok 89,16) Nagy kiváltság számunkra, hogy hálát és dicséretet mondhatunk az Úrnak! Élünk mindig ezzel a lehetőséggel, nemcsak a hálaadás napján, de minden nap!

„*Ne dicsérjem-e az Istent, ne legyek-e hálatalos? Hiszen tisztán látok mindent, mit jósága vélem tett. Amit szíve tervez, végez, az mind csupa szeretet, mely véd, ápol engemet! Kegye megtart, üdvre készít, minden múlt e földön, Isten szeret örökkön!*”

Dócze Bálint

Minden időkre kősziklába vésett szavak (Jób 19,23-27)

Teljesült a vágya az ószövetség nagy szenvedőjének. Leírták szavait, az Isten ígéit tartalmazó könyv részévé váltak azok. Legszebb bizonyágtétele így kezdődik: „*mert én tudom...*” Az elmenni készülő nagyapa szavait különös figyelemmel kísérik gyermekei-unokái. Mít akar ránk hagyni a sokat szenvedett öreg? Testamentumként hangzanak Jób szavai. Mít tart fontosnak kimondani? - bár a fájdalomtól a szó is neheze esett. Három különböző dolgot említ egy mondatban, s ez a mondat milliók személyes hitvallása is lett az idők során.

Az én Megváltóm él! Természetesen nem tudhatott Jézusról, de megváltóról, a dolgokat végül is rendbehozóról, a szenvedések megszüntetőjéről, Istenről tudott. Tudja, hogy Ő él. Ő az, aki cselekszik, ismeri teremtményeit.

Megáll a por fölött, az én porom fölött is, hiszen ez a bőröm szertefoszlik, porrá lesz. S bár egy porszem vagyok már most is, s még inkább majd ezután, a Megváltó megáll e porszem fölött is.

A harmadik: **meglátom az Istent.** Ha testben nem is, de testem nélkül hamarosan meglátom. Elvesztettem ugyan mindent, lassan a testemet is, de látni fogom Őt (mindig is erre vágytam).

Meggyőződés a Megváltóról: Jóbnak volt, nekünk is lehet. Legyen is!

Herjeczki Géza

MÜLLER GYÖRGY AZ IGEOLVASÁSRÓL

„Gyönyörködöm parancsolataidban, mert szeretem őket.” (Zsoltárok 119:47)

George Müller nagy hitű ember volt. Több ezer hajléktalan gyermeket fogadott be árvaházába Angliában. Néha, amikor összegyűltek az asztalnál vacsorára, nem volt mit enniük, ezért imádkozott és megköszönte Istennek a természetfeletti gondoskodást. Alighogy kimondta az áment, egy pék jelent meg az ajtóban kenyérrel, vagy egy zöldséges-kosárral, vagy egy gazda tejjel.

Íme egy bejegyzés naplójából 1841. május 9-ről:

„Minden eddigénél világosabban láttam, hogy az elsődleges nagy feladatom, melyet mindennap el kell végezniem... nem az, hogy mennyire szolgálom az Urat, hanem az, hogyan táplálom a belső emberemet. Mert lehet, hogy igyekszem az igazságot a meg nem tértek elé tárni, törekedhetek arra, hogy

a hívők javát szolgáljam... mégis, ha nem az Úrban keresem örömeimet, ha nem táplálom és erősítem nap mint nap a belső emberemet, akkor nem biztos, hogy mindazt, amit teszek, helyes lelkiülettel végzem. Azelőtt az volt a gyakorlatom, hogy miután reggel felöltöztem, átadtam magam az imának. **Mostanra beláttam, hogy a legfontosabb dolog, amit meg kell tennem, hogy átadjam magam Isten Igéje olvasásának és az azon való elmélkedésnek, hogy így a szívem vigasztalást, bátorítást, figyelmeztetést, feddést és tanítást kapjon: és hogy miközben Isten Igéjén elmélkedem, a szívem tapasztalja az Úrral való közösséget.”**

Müller több mint negyven éven át végezte szolgálatát Isten erejével, és csodákat élt át. Mi volt a titka? Mindennap időt szánt arra, hogy elmélkedjen Isten Igéjén.

(Életrajza magyarul is megjelent Müller György és Müller György naplója címen)

Detroiti bulletin (23. október 22.)

Ady Endre és Babits Mihály a Bibliát olvassák

NYISD FEL BIBLIÁD....

*Nyisd fel Bibliád,
olvasd nappal - éjjel,
megtelik szíved,
hittel és reménnyel.*

*Mert az Úr beszéde,
halálból életet fakaszt,
az Igazság örök fénye
ragyog rád, a kereszt alatt.*

*Hol győzött az Élet,
bűneinket vitte fára,
az Ige testé lett;
Krisztus, váltságunk ára.*

Mezsei Sándor
Dunaszerdahely, Szlovákia

A bölcs öregember Istenbe veti bizodalmát mindenkor

Öregkoromban se vess el engem, ha elfogy az erőm, ne hagyj el! (Zsolt 71:9)

A legfontosabb, hogy az Úr veled maradjon végig!

Az idézett ima látszólag azt sugallja, mintha idős korban az ember jobban félne attól, hogy Isten elveti vagy elhagyja. Szó sincs erről. Épp az ellenkezőjét hangsúlyozza. Idős korban a hívő ember tudja, hogy nincs annál semmi fontosabb, mint – egyre jelentéktelenebbé válva az emberi társadalomban – tudni, hogy Isten engem ugyanúgy fontosnak tart, mint fiatal, aktív korban, és soha el nem hagyja.

A hívő idős ember biztos abban, hogy az Úr soha nem veti el magától, soha nem hagyja el. Egy pillanatig sem fél attól, hogy ez megtörténhet vele. Ez adja a legfőbb biztonságát. A zsoltárból idézett kéréssel csupán tudatosítja magában újra meg újra, hogy a legfontosabb állapot: állandóan az Úrral lenni, mert nincs jobb és boldogítóbb annál.

Mindig örömmel hallgattam azokat a fizikailag egyre gyengülő idős testvéreket, akikben egy szemernyi bizonytalanság nem volt azzal kapcsolatban, hogy ne lenne velük az Úr – sőt boldogan beszéltek arról, hogy mennyi áldás éri őket a magányukban is, az ágyukban fekve is, fizikai tehetetlenségükben is.

Legyen ez a rövid örömteli hálaima a tied is sokszor: *Uram, soha ne hagyj el, örökre maradj velem!*

Háló Gyula (Áhítat 2023)

Öregkorban is sarjat hajtanak Zsolt 92,15

Amikor a helyemet kerestem, nekem segítettek az idősek, akiken felismertem lelki jólétük jeleit. Szilikózisos tüdővel fújták a trombitát. Kérges kézzel lapozták a Bibliát. Idős mamákra emlékszem, akik halát mondtak, míg mások elégedetlenkedtek, vádaskodtak. Az idős ember nem a hangja erejével hirdeti, hogy „*igaz az Úr*” (16.v.) hanem ha „*az Úr házában van elülteve*” (14.v.) örök életének a korjeleivel tesz tanúságot arról. - *Novák József*

NEW YORK

Ebben az évben, *apák napján*, kivételesen szép és örömteljes (kettős) ünnepünk volt a New York-i gyülekezetben. Nemcsak az édesapákért adtunk hálát, hanem egy kedves Isten keresőért is, név szerint **Kis Anikóért**, aki ezen a napon pecsételte meg Krisztusban való hitét a bemerítés vizében.

Anikó, a floridai Orlando-ban él és dolgozik. A Covid 19 kitörése után, egyik munkatársától tudta meg, hogy gyülekezetünk hétközi bibliaórákat tart a virtuális térben. Lehetőséget kért a részvételre, és már az első alkalommal úgy érezte, hogy otthonra talált, illetve egy olyan közösségre, ahol elmondása szerint, helyesen értelmezik és gyakorolják Isten igéjét. Ettől a naptól kezdve igyekezett megragadni minden virtuális alkalmat Isten igéje hallgatására és tanulmányozására. Miután megértette, hogy Krisztus követőinek a bemerítés vizében is kell követniük Mesterüket, önként kérte, hogy gyülekezetünk bemerítő medencéjében nyilvánosan tessen bizonyosságot Krisztusban nyert hitéről és új életéről.

Néhány személyes látogatás és virtuális felkészítés után, erre, folyó év június 18-án kerülhetett sor. Az igehirdetést a helyi gyülekezet lelkipásztora végezte az ApCsel 8:26.40 alapján. A szerecsen komornyik keresztségének történetét magyarázva, elmondta, hogy Isten előtt ma is kedves minden lélek, aki őt keresi. Ezért küldte szent Fiát a földre, ha kell, ma is angyalokat mozgósít, szolgálát járatan utakra küldi, a Krisztus megismeréséhez szükséges igemagyarázatot személyes bizonyoságtételek, valóságos és virtuális közösségi alkalmak által biztosítja. Anikó életútja és megtérésének története is ezt igazolja.

A személyes hitvallás után megtörtént a bemerítés, és a kézrátétellel való imádság. Ezek alapján, bár nem városunkban él, Anikót gyülekezetünk tagjának (member at large) tekintjük. Az ünnepi istentisztelet Úrvacsorával zárult, együtt adtunk hálát Krisztus bűneinkért történt kereszthaláláért, és a szent jegyek elvételel, örömmel újítottuk meg az Úrral és egymással kötött szövetségünket.

Gergely István

JÉZUS MEGTALÁLT

*Jézus megtalált és hű ölébe vett,
Eltörölte bűneimet!
Most szabad vagyok,
Az élet az enyém,
Jézusban: örökre élek én.*

**Ó, mily öröm, mily nagy kegyelem:
Megmosott Jézusom szent vérében!
Jézus megtalált és hű ölébe vett,
Eltörölte bűneimet!**

*Mint egy elveszett, a bűnben éltem én,
Nem volt bennem semmi remény,
Ámde jó Atyám a gyermekévé tett,
Ajkamra adott új éneket.*

**Ó, mily öröm, mily nagy kegyelem:
Megmosott Jézusom szent vérében!
Jézus megtalált és hű ölébe vett,
Eltörölte bűneimet!**

*Zengjen hát az ének, szálljon
menny felé,*

*Istenünk szent trónja elé.
Míg fehér ruhában, szent sereg között
Dicsérvük a nagy Üdvözítőt.*

**Ó, mily öröm, mily nagy kegyelem:
Megmosott Jézusom szent vérében!
Jézus megtalált és hű ölébe vett,
Eltörölte bűneimet!**

szerzője ismeretlen

**TÉRJETEK MEG ÉS
KERESZTELKEDJETEK MEG
mindnyájan Jézus Krisztus nevében
bűneitek bocsánatára, és megkapjátok
a Szentlélek ajándékát.** ApCsel 2,38

Péter pünkösdi prédikációja után hangzott el ez a felhívás. Megértéséhez segítenek az előzmények. Péter először is a Szentlélek eljövetele ígéretének beteljesedésével magyarázta a pünkösdi eseményeket. Miután Jóel prófétát idézte, azonnal hirdetni kezdi a Názáreti Jézus történetét: megöletését és feltámadását (*gonosz kezek segítségével keresztfára szegezve megölték... de Isten feltámasztotta őt*). Majd így

hangzott a befejező mondat, folytatva a hallgatók reakciójával: „*Bizonyosan tudja meg azért Izráel egész háza, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt Isten, azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek. Amit hallottak, szíven találta őket, és azt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Mit cselekedjünk, atyámfiai, férfiak? Péter pedig azt mondta nekik: térjetekek meg...*” (ApCsel 2,36-38)

Nagyszerű pillanat, amikor a hallgatók részéről a hirdetett ígére válasz érkezik, mégpedig ilyenféle: akkor most mit tegyünk? (Lehetően nem észrevenni, hogy máris a Szentlélek munkálkodik bennük.)

Mit tegyünk? Talán azon dőlne el az üdvösségünk, hogy mi teszünk valamit? Talán azon, hogy mi megtérünk és bemerítkezünk? Nem, semmiképpen sem! A „mit cselekedjünk” kérdés egy tanácskérés, válaszul arra, amit most értetett meg velük a Szentlélek. Arra ugyanis, hogy Isten az ő gonoszságuk ellenére, és arra válaszul elküldte a Szabadítót, *Úrrá és Krisztussá tette Jézust.*

Egyáltalán tehetünk valamit is, mi, akik bűneinkkel keresztfára küldtük Jézust? Péter válasza: igen, tehetünk valamit, de nem azért, hogy üdvözüljünk, hanem válaszul arra, amit Isten tett értünk. A megtéréssel és a bemerítkezéssel nem „kiérdemeljük” a bűnbocsánatot és az üdvösséget, hiszen: „*kegyelemből nyertetek üdvösséget, hit által, és ez nem töletem van, Isten ajándéka ez, nem cselekedetekből, hogy senki se dicsekedjék*” (Ef 2,8). Péter szerint megtérést, bemerítkezést vár tőlünk Isten, mintegy válaszul arra, hogy Jézus Krisztusban már megbocsátott nekünk (Rm 5,8), és üdvösséget is ígért mindazoknak, akik hittel elfogadják az Úr Jézust (Jn 3,16; ApCsel 16,31).

Péter tanácsát meg is fogadta a pünkösdi prédikációt hallgató tömeg: az Isten által készített üdvösségre igent mondtak, vagyis bűneiket elismerve megtértek, sőt az Úr Jézus példáját követve be is merítkeztek - azon a napon mintegy háromezren. Természetesen az ígéret is beteljesedett rajtuk: *megkapjátok a Szentlélek ajándékát.*

Az üdvösség útja ma is ugyanaz. Jézus Krisztus mindent elvégzett értünk; hittel elfogadhatjuk váltságahalálát - megtérünk, hozzá térünk; akik nem szégyelljük az Ő követését, bemerítkezünk; a Szentlélek pedig lakozást vesz életünkben („*nálatok lakik, és bennetek lesz*” Jn 14,17).

Herjeczki Géza

DETROIT

De addig vígan énekel a szívem... 90 éves lett a legidősebb detroiti testvérnő

Szeptember 17-én a Detroiti Gyülekezet együtt ünnepelt a Jakab családdal. Legidősebb tagunk, *Magdalena Coso Jacob*, azaz **Jakab Maggie** néni, Isten kegyelméből, elérhette a 90. esztendőt.

Az Istentiszteleten az énekkar és a zenekar szolgálatával, valamint a közös éneklésben csendültek fel sorra testvérnők kedves énekei, magasztalva mindenható Atyánkat az Ő csodálatos szeretetéért.

Jakab testvérnő 1933. szeptember 19-én született *Sao Paulo* (Brazília) -ban, magyar családban. Soha nem járt sem Erdélyben, sem Magyarországon, mégis akcentus nélkül beszél anyanyelvün-

ket, a brazil és az angol mellett. A *Sao Paulo-i Magyar Gyülekezetben* nőhetett fel, ott fogadta el az Úr Jézust személyes Megváltójának és tett vallást hitéről, bemerítkezve 12 évesen. Ebben a gyülekezetben ismerte meg férjét *Jakab Bálint* testvért, akivel igen fiatalon kötött házasságot, 1949-ben.

1964-ben, lelkipásztorukat követve, Detroitba költöztek és beépültek az itteni gyülekezetbe, aktívan részt vállalva a misszióban. Jakab testvér Gyülekezetünk diakónusaként is szolgált, míg

2017-ben hazahívta őt az Úr. *Bálint* fiuk pedig a pengetős zenekar vezetését végezte, mielőtt Floridába költözött.

Magdolna testvérnő évtizedeken keresztül női körünk tevékeny tagjaként sokféle munkálkodással vet részt Isten országának építésében. Volt idő, amikor a család több órás autótutat is kész volt vállalni, hogy Észak-Michiganból (ahol akkoriban laktak) eljuthassanak a detroiti imaházba. Szép példával jártak elől, sok mindenben. Maggie néni nemcsak a legidősebb tagunk, de ő van a legrégebb óta a gyülekezetünkben. Ő még a régi Imaházba kezdett járni *Delray*-ben. A többiekkel azóta ajándékozta meg az Úr a gyülekezetünket. Sok idő telt el azóta, és Jakab testvérék mindig hűségesen részt vettek a gyülekezet életében. Az utóbbi években az idős kor egyre többször akadályozta testvérnőnket abban, hogy megjelenjen az Úr házában, de amikor tehette leányaival, *Magduskával* és *Ceciliával* mindig eljöttek az Istentiszteletre. Tavaly Magduskát magához hívta az Úr, Maggie néni pedig Ceciliához költözött. Ma, 90 évesen bizonyosat tehet arról, hogy a lélek kész, de a test legtöbbször erőtlén. Ezzel együtt, még mindig vannak olyan vasárnapok, amikor a Lélek úrrá lesz minden erőtlenségen és leányával együtt, megörvendeztetik gyülekezetünket jelenlétükkel.

Az ünnepi vasárnapon gyermekeivel, unokáival, dédunokáival együtt örven-

dezhetett testvérnők, a gyülekezet közösségében. *Huli testvér* a János 17:13-23 alapján szólt az igét angolul. *Herjeczki testvér* pedig magyarul köszöntötte az ünneplő gyülekezetet Ézsaiás könyvének 43:1 versével. Az Istentisztelet végén pedig imaközösségben és bátorító üzenetű énekekkel magasztaltuk az Urat életet adó gondviseléséért és kegyelméért: "Ne félj, mert megváltottalak / Ne aggódal-maskodjál / Nézd az áldást..."

Az ünneplés közös ebéddel folytatódott, ahol további köszöntések hangoz-

"Az Isten szeretet" - imaházunk homlokzatát Jakab testvérnő kézírása díszíti.

tak el a család és a gyülekezet részéről. Felidéztek a régi emlékeket, áldásokat, hálaakokat, és reményteljes szívvel tekintettünk előre. Kívánjuk, hogy az Úr tartsa még közöttünk legidősebb testvérnőnket, utána pedig váljon valóra, amit kedves énekének refrénje üzen: "Meglátom Őt színről színre, Elmondom, mit tett kegyelme, Dicső lesz ott szemtől szembe, Dicsérem Őt mindörökre." Ámen.

detroiti krónikás

Our local youth had the great opportunity to plan the long awaited New York youth conference this October. Our theme was **Out of the Pan, Into the Fire**, which zoomed in on the *lives of Daniel* and his friends to answer our question: how can we withstand the flames of this world as Christ-followers? We invited pastor *Varga György* from Hungary to be our guest speaker for the weekend and guide us through this topic. The topics we heard about from him, which were then translated on Sunday by *Kulcsár Attila*, were as follows: "Kinek a kicsodája?" "Kire hallgassak?" "Sose lesz vége?" Through his detailed sermons and abundant use of practical examples, our youth was able to take away some meaningful messages about standing firm in our faith. We also had the pleasure of having pastor *Szűcs Dávid* (from Erdély) among us for the weekend, as well as pastors from *Detroit* and *Cleveland*. For sightseeing, we were able to plan an amazing experience for our youth at *Summit One Vanderbilt*, where we could take photos and enjoy views of the entire city. We are so grateful to have had such positive feedback from our youth, and we surely gained so much out of the conference as well. We cannot wait to see what will be in the works for future conferences!

Sharika Szabo

This past October we were blessed to be in New York for an incredible youth conference. I believe this was some of the most youth I've seen come together in years! It's always amazing to make memories together and learn new things about each other, but what brought me in awe is the fact that *our youth wants to serve and grow in Christ*. It's a blessing to see our youth volunteer their unique gifts in worship, organization, speaking, encouragement, and leadership. I want to thank everyone who served, the local church who helped host, and for everyone who cleared their schedules and made an effort to attend. I enjoy working with and serving you all with our leadership the best we can. I look forward to seeing you all at the next conference and, hopefully, in Rama for New Years before that!

I've learned so much this weekend and made some of the best memories. One of the key ideas that stuck with me is that **we are called to be children of God**. Rather than defining our lives by the successes of our work, our God-given talents, or false images of who the world expects us to be, we need to remember that we are children of God. We should be proud that God created each one of us perfectly, uniquely, and that we are **saved through Jesus Christ**. As someone always striving for perfection, that's not what Jesus calls us to do. Instead, He calls us His own, and all we need to truly strive for in this temporary life is to please and live for Christ. My encouragement is to be like Paul who boasted in Christ, not in himself.

Again, thank you to everyone for your contributions to this conference. God bless you all, and I'm hoping to see you again soon.

Peter Kovacs

This past ifi conference was in New York. I enjoyed this ifi because I was able to see how planning a youth conference was like. I learned a lot that weekend, especially in the seminars and the services we had during the weekend.

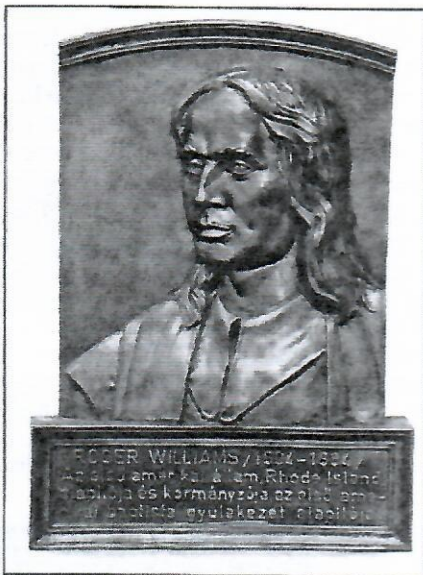
One of my favorite parts of the weekend was *the play* that us New York ifi planned. We each got a role to

play in, and each of the sins in the play was a topic that we learned during the weekend. I played the role of *money influence*. Money influence is common in our everyday lives. It has become more common to see people becoming influenced by money and it was good that we talked about this topic because of that.

The weekend was also fun since there were so many people that came. The worship was great, and I enjoyed listening to over 100 people praising God in one place. I was glad to also go to be with the youth in the city on Saturday and go to *SUMMIT* where we could see the whole city. Overall, I think that this weekend was great. I learned a lot and I enjoyed being with the youth again and cannot wait to go to the next one.

Simon Szabo

5. Roger Williams (1604–1684), az első amerikai állam, Rhode Island alapítója és kormányzója, az első amerikai baptista gyülekezet alapítója

ROGER WILLIAMS

Roger Williams (1603-1683) angol >puritán lelkész, majd baptista prédikátor, a "kolóniák korának" (1607-1774) legendás hírnévű személyisége – Cambridge-ben, a Pembroke Egyetemen tanult. Amerikába vándorolt, és Rhode Islandon megvalósította a „szabad államban szabad egyház” elvét. 1636-ban megalapította a Providence (gondviselés) ültetvények gyarmatát, amely menedéket nyújtott a hitbéli meggyőződésük miatt üldözötteknek. 1638-ban megalakította az első amerikai baptista gyülekezetet. Teológiai jellegű írásaiban kálvinista maradt, és a közügyeket érintő kérdésekben a reformátorok tanítását következetesen képviselte. Providence környékén békességes körülmények uralkodtak. A kis kolónia életét 1676. március 26-ig vezette, amikor a virágzásnak induló várost az európai betelepülők ellen harcoló indiánok felgyújtották. Élete végéig tanította és védte a lelkiismereti szabadság és a „szabad államban szabad egyház” eszméit. Munkásságának hatása tovább élt a baptisták között, és az Amerikai Egyesült Államok kialakulásánál már széles körben elfogadott irányelvként a közgondolkodást is meghatározta. Érdemeit elismerték az ellenfelei is.

Novák József
Baptista Lexikon (szerk. *Marosi Nagy Lajos* Budapest, 2022.)

A *Baptista Történelmi Emlékpark* 5. személyisége: Roger Williams. Az előző számban megkezdett sorozat folytatása.

Roger Williams (1603-1683)

was a Puritan separatist who believed in and advocated for the **separation of church and state**, claiming that politics corrupted religion. He advocated for this policy in a number of his written works but, most succinctly, in his 1655 *A Letter to the Town of Providence* in which he compares a commonwealth or community to a ship on which many people of differing beliefs and lifestyles sail toward a common destination. As the captain of the ship may discipline the passengers and crew in the interests of order and common safety but not in matters of religion, so too *a magistrate only had authority over civil, not religious, matters*.

Williams' views were so controversial and contentious during his time. He refused to compromise his beliefs in the innate, **God-given, freedom of human beings** to practice their religion as their individual conscience saw fit, bringing him into conflict with the *Puritans* of Boston and the *separatists* of the Plymouth Colony. After he was banished from Boston, **he founded the Providence Plantation** in the region of modern-day Rhode Island (present-day Providence).

Williams survived the harsh winter thanks to a reprieve from the Narragansett people. He had built a relationship with the Narragansett in the years prior by trading with them and learning their language. Unlike most English, Williams believed that Indigenous people were *equals* under English law and that they rightfully owned the land upon which colonists settled. He credited his survival and success to God: “*having, of a sense of God’s merciful providence unto me in my distress, I called the place PROVIDENCE, I desired it might be for a shelter for persons distressed for conscience.*”

Along with other colonists, Williams built a community where *religious beliefs and civil laws were clearly separated*. In colonial Rhode Island, Anglicans, Puritans, Quakers, Catholics, Jews, atheists, and members of other faiths lived as neighbors with *equal rights*.

The written articles of the city, and the later Royal Charter, made Providence the first explicitly documented secular government in world history. Here, the earliest foundations of American democracy and equality flourished.

The *First Baptist Church* was founded in Providence in 1638, even though neither Williams nor the church's co-founder John Clarke was Baptist and neither were many others in the colony. Williams agreed with the Baptist policy of *adult baptism*, arguing that infant baptism was meaningless as the child had no concept of sin or grace, as well as the Baptist claim of the primacy of the Holy Spirit and the superiority of God's grace over good deeds regarding salvation.

This is the third meeting house of the first Baptist church in America, founded in 1638 by Roger Williams. The present building, a well-known architectural monument, was built in 1774-1775, and designed by Joseph Brown following English models.

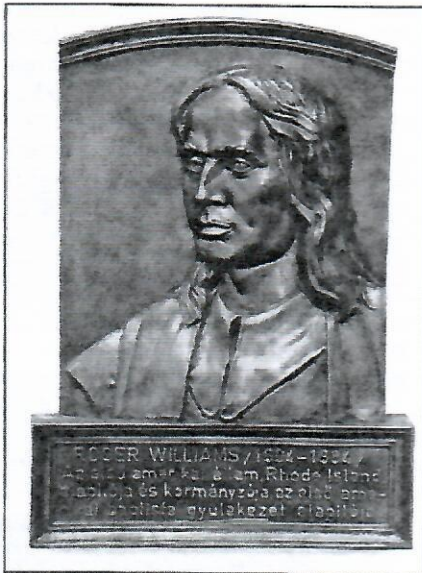

Roger Williams, through both word and action, *advocated for free exercise of religion* at a moment where Church and State were often indistinguishable from one another. William believed in the idea that *religion was a matter of individual conscience, not to be regulated or supported by a government*. His ideas on the *separation of church and state* were reflected in the foundational documents of the *United States* like the *Declaration of Independence* and *The Bill of Rights* and are referenced in numerous Supreme Court rulings.

Roger Williams died in 1683, leaving behind a legacy that carries on in the foundation of civil governments around the world. Indeed, one of America's most important phrases is *We the People*. It's a phrase echoing Williams's belief that in a civil government, “*the sovereign, original, and foundation of civil power lies in the people.*”

(*Library of Congress; World History Encyclopedia*)

5. Roger Williams (1604–1684), az első amerikai állam, Rhode Island alapítója és kormányzója, az első amerikai baptista gyülekezet alapítója

ROGER WILLIAMS

Roger Williams (1603-1683) angol >puritán lelkész, majd baptista prédikátor, a "kolóniák korának" (1607-1774) legendás híró személyisége – Cambridge-ben, a Pembroke Egyetemen tanult. Amerikába vándorolt, és Rhode Islandon megvalósította a „szabad államban szabad egyház” elvét. 1636-ban megalapította a Providence (gondviselés) ültetvények gyarmatát, amely menedéket nyújtott a hitbeli meggyőződésük miatt üldözötteknek. 1638-ban megalakította az első amerikai baptista gyülekezetet. Teológiai jellegű írásaiban kálvinista maradt, és a közügyeket érintő kérdésekben a reformátorok tanítását következetesen képviselte. Providence környékén békés körülmények uralkodtak. A kis kolónia életét 1676. március 26-ig vezette, amikor a virágzásnak induló várost az európai betelepülők ellen harcoló indiánok felgyújtották. Élete végéig tanította és védte a lelkiismereti szabadság és a „szabad államban szabad egyház” eszméit. Munkásságának hatása tovább élt a baptisták között, és az Amerikai Egyesült Államok kialakulásánál már széles körben elfogadott irányelvként a közgondolkodást is meghatározta. Érdemeit elismerték az ellenfelei is.

Novák József
Baptista Lexikon (szerk. Marosi Nagy Lajos Budapest, 2022.)

A *Baptista Történelmi Emlékpark* 5. személyisége: Roger Williams. Az előző számban megkezdett sorozat folytatása.

Roger Williams (1603-1683)

was a Puritan separatist who believed in and advocated for the **separation of church and state**, claiming that politics corrupted religion. He advocated for this policy in a number of his written works but, most succinctly, in his 1655 *A Letter to the Town of Providence* in which he compares a commonwealth or community to a ship on which many people of differing beliefs and lifestyles sail toward a common destination. As the captain of the ship may discipline the passengers and crew in the interests of order and common safety but not in matters of religion, so too *a magistrate only had authority over civil, not religious, matters*.

Williams' views were so controversial and contentious during his time. He refused to compromise his beliefs in the innate, **God-given, freedom of human beings** to practice their religion as their individual conscience saw fit, bringing him into conflict with the *Puritans* of Boston and the *separatists* of the Plymouth Colony. After he was banished from Boston, **he founded the Providence Plantation** in the region of modern-day Rhode Island (present-day Providence).

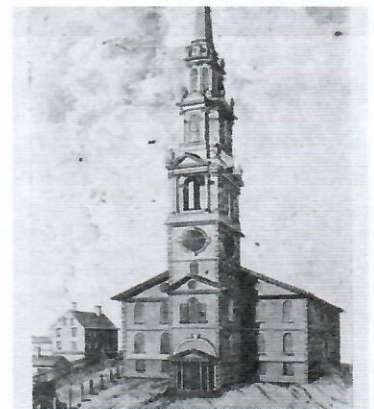
Williams survived the harsh winter thanks to a recuse from the Narragansett people. He had built a relationship with the Narragansett in the years prior by trading with them and learning their language. Unlike most English, Williams believed that Indigenous people were *equals* under English law and that they rightfully owned the land upon which colonists settled. He credited his survival and success to God: “*having, of a sense of God’s merciful providence unto me in my distress, I called the place PROVIDENCE, I desired it might be for a shelter for persons distressed for conscience.*”

Along with other colonists, Williams built a community where *religious beliefs and civil laws were clearly separated*. In colonial Rhode Island, Anglicans, Puritans, Quakers, Catholics, Jews, atheists, and members of other faiths lived as neighbors with *equal rights*.

The written articles of the city, and the later Royal Charter, made Providence the first explicitly documented secular government in world history. Here, the earliest foundations of American democracy and equality flourished.

The *First Baptist Church* was founded in Providence in 1638, even though neither Williams nor the church's co-founder John Clarke was Baptist and neither were many others in the colony. Williams agreed with the Baptist policy of *adult baptism*, arguing that infant baptism was meaningless as the child had no concept of sin or grace, as well as the Baptist claim of the primacy of the Holy Spirit and the superiority of God's grace over good deeds regarding salvation.

This is the third meeting house of the first Baptist church in America, founded in 1638 by Roger Williams. The present building, a well-known architectural monument, was built in 1774-1775, and designed by Joseph Brown following English models.

Roger Williams, through both word and action, *advocated for free exercise of religion* at a moment where Church and State were often indistinguishable from one another. William believed in the idea that *religion was a matter of individual conscience, not to be regulated or supported by a government*. His ideas on the *separation of church and state* were reflected in the foundational documents of the *United States* like the *Declaration of Independence* and *The Bill of Rights* and are referenced in numerous Supreme Court rulings.

Roger Williams died in 1683, leaving behind a legacy that carries on in the foundation of civil governments around the world. Indeed, one of America's most important phrases is *We the People*. It's a phrase echoing Williams's belief that in a civil government, “*the sovereign, original, and foundation of civil power lies in the people.*”

(Library of Congress; World History Encyclopedia)

Üdvözlét múltunkból – BRIDGEPORT és PERTH AMBOY volt magyar baptista templomai

A Lincoln Park-i gyülekezet néhány tagja talán még emlékszik a náluk tett 2016-os látogatásomra, amikor templomukat fényképeken örökítettem meg. (Ennek célja részletesen olvasható

gyülekezetet, temploma sarokkővé az 1915-ös évszám szerepel. Első, korábbi épületük is áll, a templom mögött álló ház, mely ma is hozzájuk tartozik.

Fontos, hogy 1924-ben e házban jött

létre a közel-múltig fennálló idő-sek otthona („aggmenház”), mely a későbbiekben Michigan ál-

Perth Amboy 2022-es odamene-tem előtt kérdőjel volt, valaha létezett ott is 1913-ban alapított baptista templomunk, s megvolt egy amerikai hangzású baptista egyház 10-15 éves címe is, de azt nem tudtam, hogy ez-e a keresett templom, illetve hogy a régi magyar templom épülete egyáltalán áll-e még. Többeszeri próbálkozás után szerencsére ottértem a lelkészt és segítőtjét, akik éppen a lépcső megerősítésén dolgoztak, s rövid magyarázat után bólintott, hogy ő ugyan nem sokat tud a magyar eredetről, de ez kell legyen az. Az épület sarokkővé 1946 áll. A gyülekezetet ma 'Living Word Family Church' néven működik és elsősorban spanyol anyanyelvű a közönsége. Kiderül, hogy

FOTO: DR. TÓTH GERGELY 2019

FOTO: DR. TÓTH GERGELY 2019

a lenti www-cimen.) Herjeczki lelkipásztor úrral azóta is megmaradt a kapcsolat, s ígéremhez híven most küldök a Hírnökbe egy rövid összeállítást két korábbi magyar baptista templomunkról. A bridgeport-i (CT) templom még csak-csak benne van a köztudatban, de Perth Amboy (NJ) magyar baptista története már korábban lezárult, így sokan nem is gondolnák, hogy ott is volt magyar imaház.

Bridgeportot 2019-ben látogattam meg, ma vegyes, angol-francia nyelvű, továbbra is baptista egyház, 'Silliman Memorial Baptist Church' néven, eléggé leromlott környéken, de szépen rendben tartva. Tagjai részben fehérek (gondolom néhány magyar származású is maradt köztük), részben helyi vagy karib-tengeri feketék. 1911-ben alapították a

lam Watervliet településén, majd a floridai Palm Bayben működött.

A magyar szó már rég kiveszett a templomból, de látogatásomkor az előtér kisasztalkáját magyar himzés fedi, és megvannak a régi fényképek és tablók is, a múltat tehát megbecsülik. A lelkipásztor készséggel előszedett fényképezésre régi magyar nyelvű jegyzőkönyveket, így írásos anyagot is meg tudtam örökíteni. Mindenesetre a templom még szerepel az Amerikai Magyar Baptista Szövetség 1981-es közgyűlése jegyzőkönyvében (s talán későbbi évi-ekeiben is), s az Evangéliumi Hírnök 2001 októberi száma is ír a templom 90. évfordulós ünnepi istentiszteletéről.

FOTO: DR. TÓTH GERGELY 2022

FOTO: DR. TÓTH GERGELY 2022

az 1946 előtti épületük ugyanaz, melyben ma a félig-meddig magyar gyökerű adventista gyülekezet működik, de azt nem tudom még, hogy az-e a baptisták legelső, eredeti helyszíne. A lelkész rövid keresgélés után itt is talál porosodó, idegen, azaz magyar nyelvű jegyzőkönyveket, összeáll tehát a kép! Az anyagban megtalálom az Őrszem nevű helyi egyházi hetilapocskát egy számát is az 1950-es évek elejéről, benne Kinda Sándor lelkipásztor nevével.

Dr. Tóth Gergely
www.magyarnegyed.com
 2023 októbere

Ének a csodálatos kegyelemről "AMAZING GRACE"

Ének, amely „bejárta a világot.” A szövegíró az angol **John Newton**, és az ének több mint 230 évvel ezelőtt született.

De ki volt ez a John Newton? Olyan valaki, akinek az életében csodák történtek! En most ezekről a csodákról szeretnék írni.

John Newton 1725. július 24-én született Londonban. Apja tengerész volt, egy kereskedelmi hajó kapitánya. Mint-hogy csak hébe-hóba tudott hazamenni, a gyerek nevelése az anya kezére volt bízva. Az édesanya mélyhitű asszony volt, és azt szerette volna, ha gyermekéből egyszer majd lelkipásztor lesz. John intelligens fiúcska volt. Már 4 éves korában folyékonyan tudott olvasni, és ötéves korában latint tanult.

Sajnos, rövidebb hetedik születésnapja előtt meghalt az édesanyja, akihez bensőséges kapcsolat fűzte. A kis Johnra nehéz idők vártak... Apja beadta egy otthonba, ahol a következő négy éven át több verést kapott, mint szeretetet. 12 éves korától kezdve elkísérhette apját tengeri útjain. Csodálta apja szakmai tekintélyét, azonban hiányzott neki a törődés és a szeretet – és alapjában véve félt tőle. Ezek alatt az évek alatt, amikor az otthonban volt, illetve apjával utazott, mindaz, amit gyermekkorában édesanyjától tanult, egyre inkább feledésbe merült.

Mikor betöltötte 19. életévét, John Newton felvették a *Brit Királyi Haditengerészetbe*. Apja közvetítése révén hamarosan kinevezték hadnagynak. Azonban a hajó legénysége rossz hatással volt rá. Szinte mintha a tengerbe hajította volna lelkiismeretét, olyannyira

istentelen életet élt, hogy még a matróztársai is azt a gúnynevet akasztották rá, hogy „az istencsúfoló”.

Boldog azonban nem volt. Így egy alkalommal, amikor kikötöttek, szökést kísérelt meg. De órákon belül elfogták, és néhány napra bebörtönözték. Azután lefokozták egyszerű matróznak, és visszavitték a hajójára. A kapitány és a legénység heccelte, kínozta, amikor csak tudta. Pokollá tették az életét. Kétségbeesésében már azon gondolkodott: mi lenne jobb: ha öngyilkos lenne, vagy ha megölné a hajóskapitányt.

Mielőtt azonban bármelyik tervét is megvalósíthatta volna, átrakták egy másik hajóra. Ez egy kereskedelmi hajó volt, amelyik rabszolgákat szállított Nyugat-Afrikából. De John Newton ezen a hajón se jött ki se a kapitánnyal, se a legénységgel. Mindenkivel kikezdedt, és így senki se bánta, amikor Afrikába érve elhagyta a hajót, és elszegődött egy rabszolga kereskedőhöz. Rövid időn belül azonban megbetegedett maláriában. Munkaadójának a felesége, egy afrikai nő, kegyetlenül bánt vele. Ehez-tette, és megalázta, amikor csak tehetette. Majdnem egy egész éven át tartott ez a kinszenvedés.

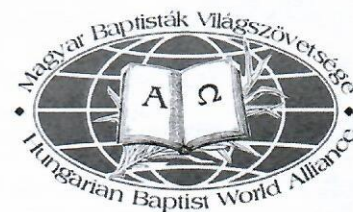
Ekkor egy másik rabszolga kereskedőnél állt szolgálatba. Közben betöltötte 21. életévét. Egy éven belül kinevezték kapitánynak egy rabszolgaszállító hajón. Társadalmi pozíciója megváltozott – a magatartása azonban nem! Káromkodás, ivászat, istencsúfolás, és emellett a rabszolgákkal és a legénységgel való brutális bánásmód – ezek a dolgok jellemezték életét. A hajó legénysége mármár úgy vélekedett róla, hogy inkább állat, mint ember...

Ekkor jött a vihar, amelyik egész életét megváltoztatta! 1748 márciusában hazafelé tartott, Angliába. Az egész hajót fel kellett újítani és meg kellett javítani. Egyik éjszaka azonban borzalmas vihar kerekedett.

Annyira heves volt, hogy a hullámok át-meg átsaptak a fedélzeten, és szinte az összes élelmiszert a tengerbe mosták. Hiábavalónak bizonyult minden igyekezetük, hogy a vizet kiszivattyúzzák a hajóból. Egyre magasabban állt!

Ebben a kilátástalan helyzetben John Newton végre észhez tért! „Uram, könyörülj rajtunk!” – kiáltotta bele a viharos éjszakába. De rögtön utána föltette magának a kérdést: „Ugyan miféle könyörületet remélhetnék én még? Nem – egy ilyen istencsúfoló mint én, soha nem találhat bocsánatot!”

John azonban úgy érezte, hogy Isten meghallotta kiáltását! 40 óra múltán enyhült a vihar – és a hajó nem süllyedt el, a behatolt víz ellenére! A károkat kijavították, ahogy tudták. Mivel azonban alig maradt élelmiszert a hajón, a következő négy hét igen nehéznek

A MABAVISZ elnöksége:

Elnök: *Papp János* (Magyarország)

Alelnökök: *dr. Borzási Pál* (Erdély)

Püsök Dániel (Amerika)

Főtítkárs: *Durkó István* (Magyarország)

IMÁDKOZZUNK EGYMÁSÉRT

A *Magyar Baptisták Világszövetsége* hat magyar baptista szövetség tartozik. Aki szeret messzebbre látni a közvetlen környezeténél - az *Evangeliumi Hírnök* olvasói bizonyára ilyenek - és imádkozni is kész távolban élő testvéreikért, annak azt ajánljuk, hogy a következő sorrend szerint tegeye azt.

Hétfőn a magyarországi baptista testvérekért és az egyház vezetőiért, Papp János elnökért és munkatársaiért.

Kedden a Romániában élő magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, dr. Borzási Pál elnökért és munkatársaiért.

Szerdán az Észak-Amerikában és Ausztráliában élő magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Püsök Dániel elnökért és munka társaiért.

Csütörtökön a délvidéki magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Nyúl Zoltán és Nagy Tibor lelkipásztor testvérekért.

Pénteken a felvidéki magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Dócse Bálint lelkipásztorért és munkatársaiért.

Szombaton a kárpátaljai magyar baptista testvérekért és a szövetség vezetőiért, Nagy Csaba lelkipásztorért és munkatársaiért.

AZ ÚR IRGALMA VÉGTELEN

*Az Úr irgalma végtelen,
Ezt folyton érzem én.*

*Ha bár nincs semmi érdemem,
Ő mégis hord kezén.*

*Nincs arra szó, sem gondolat,
Mi jóval áld az Úr,
Ha lankadok Ő szárnyat ad,
És terhem mind lehuáll.*

*Sok itt a bűn és küzdelem,
Az orkán zúgva dúl.
De minden vészben, tengeren,
Megtart, megvéd az Úr.*

*Ha véget ér az életem,
Új otthont nyújt az ég.
Ott még szebb hangon zenghetem,
A Bárány énekét.*

John Newton
ford: **Gerzsenyi László**

bizonyult. 1748. május 10-én mégiscsak elérték Írország partjait. Ez volt a fordulópont John Newton életében. **Isten nem engedte, hogy odavesszen a tengerbe! Megkönyörült rajta, és megbocsátott neki!** John Newton végre újra tudott hinni a könyörülő Istenben! Olyannak látta magát, mint tékozló fiút, aki hazatért! Édesanyja sok-sok imája nem volt hiába!

Nagy buzgósággal kezdte olvasni a Bibliát. Egyre jobban értette, amit olvasott és élete gyökeresen megváltozott.

1750-ben – 25 éves korában – elvette feleségül *Mary Catlett* kisasszonyt. Már évek óta ismerte – de csak most volt bátorsága megkérdezni tőle, hajlandó volna-e feleségül menni hozzá!

Hogyan folytatódott John Newton élete? Egyelőre megmaradt a tengeren – rabszolgahajókon! De szemben addigi eljárásával, most már jól bánt a rabszolgákkal, és a matrózoknak sem kellett kapitánysága alatt szenvedniük. Minden vasárnap istentiszteletet tartottak a hajón. Néhány évbe telt, míg John felismerte, milyen nagy igazságtalanság a rabszolgaság. Így 29 éves korában abbahagyta a tengeri utakat, és vámellenőrként dolgozott a Liverpool-i kikötői hatóságnál.

Egyre gyakrabban előfordult, hogy gyülekezetektől meghívást kapott, mondja el élettörténetét. Nagyon jól tudott hallgatóságához szólni, és hívni őket, hogy vessék hitüket Jézus Krisztusba.

Egyre erősödött benne a vágy, hogy minden idejét, egész életét Isten rendelkezésére bocsássa, és lelkipásztor legyen. Habár nem volt teológiai képzettsége, 39 éves korában mégis lelkesszé avatták. Első gyülekezetében – Olney városkában – a templom gyakran túl kicsinek bizonyult, hogy befogadja mindazokat, akik eljöttek az istentiszteletre.

Itt, Olney-ban kezdett John Newton lelki tartalmú verseket és énekszövegeket írni – mégpedig olyan nyelvezeten, amelyet az egyszerű emberek is megértettek. Enekei gyakran kapcsolódtak témájukban a prédikációhoz, amit vasárnap vagy valamelyik ünnepnapon el akart mondani.

Így volt ez 1773. újév napján is. John Newton erre a napra egy ószövetségi igeszakaszt választott: a Krónikák I. könyvének 17. részéből: Dávid király imádsága ez, amelyben így szól: „*Ki vagyok én, Uram, Istenem, és mi az én házam népe, hogy eljuttattál engem idáig?*” – Newton arra akarta hallgatóit készíteni, hogy elgondolkozzanak a kérdésen: „Kicsoda voltam azelőtt – és ki vagyok ma?” Az igehirdetésben erre akart rámutatni: Isten kézbe akarja venni életünk irányítását, és magához akar vonni bennünket. Ehhez a igehirdetéshez kapcsolódva keletkezett az „*Amazing Grace*” kezdetű ének.

Az ének eredeti dallamát már nem ismerjük. A számunkra ismert dallam komponistái *James Carrell* és *David Clayton*. Azután skót és ír kivándorlók magukkal vitték Amerikába, ahol nagyon hamar elterjedt. Egy 1835-ben kiadott énekeskönyvben találjuk először az *Amazing Grace* éneket a Carrell/Clayton dallammal.

Amerikában a felszabadulni vágyó rabszolgák éneke lett. Ez lett a cseroki indiánok nemhivatalos nemzeti himnusza is, és temetéseiken mindig ezt énekelték. Azután szinte népdallá lett, amely diadalútján bejárta az egész világot.

MESTER, ÚR JÉZUS / I CALL HIM LORD

Für Béla, 2023

Dottie Rambo

1. Mester, Úr Je - zus, drá - ga Meg - vál - tó, est - haj - nal csil - la - ga
2. Je ho - va, Mes - si - ás, é - gi nagy Ki - rály, é - lő víz Szent i - ge

é - letem e - gen. Oly cso - dás, e jó ba - rát, fog - ja a ke - zem. Ő
ezt zen - gem én. Tün - dő - köld be é - le - tem, é - gi Mes - te - rem. Már

hű ma - rad ha jő a hol - nap és mind - ő - rök - ké. Drá - ga pásztorom Ő
nincs itt lenn e föl - dő - sen - ki más csak Te vagy ne - kem.

né - kem, Fold - re jött ér - tem. vé - rén vál - tott en - gem, az

1. én Mes - te - rem. 2. Je - rem.

1926-ban lett gospel énekként először rögzítve. Ma már számtalan felvétel létezik róla, mindenféle zenei stílusban.

Arról, hogy ez az ének világszerte el fog terjedni, John Newton-nak persze fogalma sem volt... Ő csak azt szerette volna, hogy másokkal is megismertesse azt a csodálatos kegyelmet, amelyet ő maga megtapasztalt.

És ez a megtapasztalt isteni kegyelem, Isten szeretete és törődése indította azután arra, hogy nagy buzgósággal síkra szálljon egy nagy igazságtalanság

megszüntetéséért. – Az ifjú parlamenti taggal, *William Wilberforce*-szal együtt harcolt a rabszolgatartás megszüntetéséért. Hiszen tapasztalatból tudta, mennyire méltatlan és embertelen módon bántak a rabszolgákkal.

John Newton 1807-ben, 82 éves korában halt meg. Halála után néhány hónappal szüntette be Anglia a rabszolgatartást.

Ez volt John Newton – élete Isten kegyelméről beszél.

Ford: *Williams Anikó*